

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С. З. Гжицького

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра історії України, економічної теорії та туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан факультету
економіки та менеджменту

Гримак О. Я.

(прізвище та ініціали, підпис)

“ 26 ” 05 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2 Історія України і цивілізаційний процес

(код і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u> (назва освітнього рівня)
Галузь знань	<u>07 – «Управління та адміністрування»</u> (назва галузі знань)
Спеціальність	<u>073 – «Менеджмент»</u> (назва спеціальності)
Освітня програма	<u>« Менеджмент »</u> (назва)
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова / за вибором)

Львів – 2022 р

Робоча програма з навчальної дисципліни «Історія України і цивілізаційний процес» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент».

Укладачі:
Доцент, к.іст.н.

Н.М. Войтович

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри історії України, економічної теорії та туризму
(назва кафедри)

протокол від «05 05 2022» року № 5-1

завідувач кафедри історії України, економічної теорії та туризму
(назва кафедри)

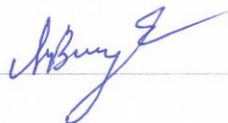

(підпис) Кушнір Л.П.
(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності

менеджмент
(назва спеціальності)

протокол № 6 від «4» 05 2022р.

Голова НМКС

(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету

економіки та менеджменту
(назва факультету)

протокол № 2 від «25» 05 2022р.

Голова НМРФ

(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 6 від «26» 05 2022р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	48	14
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	16	6
• практичні заняття, год.	-	-
• лабораторні заняття, год.	-	-
семінарські заняття, год.	32	8
Усього годин самостійної роботи	72	106
Форма контролю	Іспит	

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

- для денної форми здобуття освіти – 40%
- для заочної форми здобуття освіти – 11,6%

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Предмет: історико-культурна діяльність українського народу та процес формування цивілізацій на різних етапах його розвитку.

Мета: ознайомити студентів із історичною та культурною спадщиною, надати знання про сутність цивілізаційних (соціально-економічних, політичних та культурних) процесів, що відбувались у минулому й відбуваються в сучасній Україні, їх об'єктивну обумовленість, взаємозв'язки та взаємозалежності.

Здобуті знання з *Історії України і цивілізаційного процесу* є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: *Державне та регіональне управління*.

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, ФК)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

- загальні компетентності:
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК1);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК2);
- цінування та повага різноманітності та мультикультурності (ЗК13).

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

- знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ПРН1);
- зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя (ПРН2).

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)					Заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)				
	усього	у тому числі				усьо го	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Київська Русь – середньовічна держава європейської цивілізації. Втрата політичної єдності Київської Русі. Державний розвиток Галицько-Волинського князівства. Культура Київської та Галицько-Волинської Русі як ознаки приналежності до європейської цивілізації.	9	2	4		3	6	1	1		4
Тема 2. Українські землі у складі іноземних держав (XIV – першій половині XVII ст.). Культурні традиції українського Відродження. Українське козацтво як цивілізаційний феномен.	9	2	4		3	5		1		4
Тема 3. Національно-визвольна революція сер. XVII ст. Доба “Руїни”. Остаточна ліквідація російським самодержавством української автономії. Перша хвиля деєвропеїзації. Суперечливий розвиток української культури в епоху Просвітництва.	9	2	4		3	6	1	1		4
Тема 4. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII ст. – XIX ст.). Генеза та періодизація національно-культурного відродження.	9	2	4		3	6	1	1		4
Тема 5. Україна на початку XX ст. Події національно-демократичної революції 1917 – 1920 рр. та їх вплив на цивілізаційно-культурні процеси України.	9	2	4		3	6	1	1		4
Тема 6. Розвиток України в умовах утвердження тоталітарного режиму (1920 – 1939 рр.). Радянська «цивілізація». Друга хвиля деєвропеїзації: ідеологізація культурної сфери, трагедія української культури 30-их рр. XX ст.	9	2	4		3	6	1	1		4
Тема 7. Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Становище в Україні у повоєнний	9	2	4		3	5		1		4

період (1946 – 1953 рр.). Розвиток культури України під час війни та в повоєнний час.										
Тема 8. Соціально-економічний та культурний розвиток України в умовах “відлиги” та в період загострення кризи радянської системи (1954 – 1985 рр.). Відродження незалежності України. Відродження європейського цивілізаційного вибору України. Особливості політичного та цивілізаційно-культурного розвитку України сьогодні.	9	2	4		3	6	1	1		4
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	48				48	74				74
УСЬОГО ГОДИН	120	16	32		72	120	6	8		106

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Київська Русь – середньовічна держава європейської цивілізації. Втрата політичної єдності Київської Русі. Державний розвиток Галицько-Волинського князівства. Культура Київської та Галицько-Волинської Русі як ознаки приналежності до європейської цивілізації. Теорії походження Київської держави. Виникнення Київської Русі, її розквіт. Соціально-політичний устрій. Занепад та поділ Київської Русі. Початки Галицько-Волинської держави, її розквіт за правління Данила Галицького. Християнство як чинник формування розвитку нової культури. Давньоруська освіта, література, писемність та музика. Освіта, архітектура, мистецтво Галицько-Волинського князівства.	2	1
2	Тема 2. Українські землі у складі іноземних держав (XIV – першій половині XVII ст.). Культурні традиції українського Відродження. Українське козацтво як цивілізаційний феномен. Етапи входження українських земель до ВКЛ: культурно-політична ситуація. Люблінська унія та її наслідки для України. Вихід на історичну арену українського козацтва. Запорізька Січ, побут і звичаї запорожців. Козацькі повстання наприкінці 16 - на поч. 17 ст. Магдебурзьке право та витоки громадянського суспільства. Берестейська унія та її суспільно-культурні наслідки. Роль православних братств. Зачинателі гуманізму в Україні: Юрій Дрогобич, Станіслав Оріховський, Павло Русин.	2	
3	Тема 3. Національно-визвольна революція сер. XVII ст. Доба “Руїни”. Остаточна ліквідація російським самодержавством української автономії. Перша хвиля деєвропеїзації. Суперечливий розвиток української культури в епоху Просвітництва.	2	1

	<p>Особливості визвольної війни українського народу 17 ст. Відродження української державності. Внутрішня та зовнішня політика Б. Хмельницького. Переяславська рада та її наслідки. Руїна Української козацької держави. Гетьманщина. Іван Мазепа та його боротьба за відновлення незалежності України. Ліквідація Гетьманщини. Українське (козацьке) бароко. Діяльність Києво-Могилянської академії. Розвиток літератури та науки. Українська діаспора в Російській імперії.</p>		
4	<p>Тема 4. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII ст. – XIX ст.). Генеза та періодизація національно-культурного відродження. Соціально-політичний рух і економічний розвиток, національне відродження України в першій пол. 19 ст. Поняття національно-культурного відродження та його періодизація. Національний рух на поч. 20 ст. Західноукраїнські землі під владою Австро-Угорщини, їх національно-культурний розвиток. Діяльність «Руської Трійці» та «Кирило-Мефодіївського товариства» в контексті українського романтизму. Україна в роки Першої світової війни.</p>	2	1
5	<p>Тема 5. Україна на початку XX ст. Події національно-демократичної революції 1917 – 1920 рр. та їх вплив на цивілізаційно-культурні процеси України. Загальнонаціональний рух після Лютневої революції в Росії. Утворення Української Центральної Ради. Проголошення УНР. Українська держава доби гетьмана П. Скоропадського. Національно-державницький рух на західноукраїнських землях, проголошення ЗУНР. Встановлення влади Директорії. Нові тенденції та чинники розвитку культури в 1917-1921 рр., створення Академії Наук. Роль митрополита Андрея Шептицького на ниві української культури. Історичне значення, причини поразки та уроки української національно-демократичної революції 1917 - 1921 рр.</p>	2	1
6	<p>Тема 6. Розвиток України в умовах утвердження тоталітарного режиму (1920 – 1939 рр.). Радянська «цивілізація». Друга хвиля деєвропеїзації: ідеологізація культурної сфери, трагедія української культури 30-их рр. XX ст. Становище Східної України на поч. 20-х років. Радянська Україна в умовах тоталітарної системи. Голодомор 1932-33 рр. та масові репресії проти українства. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Мета політики «українізації». «Культурна революція». «Розстріляне Відродження» в контексті культури України.</p>	2	1
7	<p>Тема 7. Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Становище в Україні у повоєнний період (1946 – 1953 рр.). Розвиток культури України під час війни та в повоєнний час. «Українське питання» у політиці європейських держав напередодні війни. Початок війни і встановлення більшовицького режиму на західноукраїнських землях. Карпатська Україна. Встановлення нацистського окупаційного режиму в Україні. Течії Руху Опору. Боротьба ОУН-УПА. Вклад українського народу в перемогу над фашизмом.</p>	2	

	Культура України в роки війни, країнський кінематограф (О.Довженко). Післявоєнний соціально-економічний, політичний та культурний розвиток України.		
8	Тема 8. Соціально-економічний та культурний розвиток України в умовах “відлиги” та в період загострення кризи радянської системи (1954 – 1985 рр.). Відродження незалежності України. Відродження європейського цивілізаційного вибору України. Особливості політичного та цивілізаційно-культурного розвитку України сьогодні. «Відлига» у суспільно-політичному та культурному житті після смерті Сталіна та її згортання в першій половині 60-х рр. 20 ст. Рух шестидесятників. Період застою. Український національно-визвольний рух в умовах політичної реакції середини 1960 - першої половини 1980-х рр. Чорнобильська трагедія як символ духовної катастрофи. Криза комуністичної системи. Розпад СРСР. Проголошення державної незалежності України та її утвердження. Поняття «культурного відродження» на сучасному етапі. Мова як чинник консолідації нації. Схід і Захід у сучасному культурно-історичному просторі України. Успіхи та проблеми України та її культури сьогодні.	2	1
Усього годин		16	6

3.3. Семінарські заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Київська Русь – середньовічна держава європейської цивілізації. Втрата політичної єдності Київської Русі. Державний розвиток Галицько-Волинського князівства. Культура Київської та Галицько-Волинської Русі як ознаки приналежності до європейської цивілізації. Передумови виникнення і формування Київської Русі (кін. IX – X ст.). Теорії походження Давньоруської держави. Піднесення і розквіт Київської держави за правління князів Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Період роздробленості Русі, причини її занепаду. Монгольська навала. Основні періоди розвитку Галицько-Волинської держави. Київське християнство – основа формування та розвитку Давньоруської цивілізації. Розвиток освіти у Київській державі. Давньоруська література та наука. Соціально-економічний і політичний устрій Київської Русі. Соціальні світи Київської Русі.	4	1
2	Українські землі у складі іноземних держав (XIV – першій половині XVII ст.). Культурні традиції українського Відродження. Українське козацтво як цивілізаційний феномен. Завоювання українських земель Великим князівством Литовським та Королівством Польським: порівняльна характеристика. Об’єднання Литви і Польщі. Люблінська унія та її наслідки для України. Виникнення українського козацтва. Козацькі повстання кін. XVI – поч. XVII ст. Берестейська церковна унія: причини, умови, наслідки. Діяльність православних братств та братських шкіл. Особливості освіти та науки в ранньомодерну добу. Музична культура і театральне мистецтво епохи Ренесансу. Архітектура доби Ренесансу на українських землях. Запорізька Січ: побут, звичаї, традиції козаків.	4	1

3	<p>Національно-визвольна революція сер. XVII ст. Доба «Руїни». Остаточна ліквідація російським самодержавством української автономії. Перша хвиля десвропеїзації. Суперечливий розвиток української культури в епоху Просвітництва.</p> <p>Причини та перебіг подій національно-визвольної війни середини XVII ст. (1648–1657 рр.). Відродження української державності. Внутрішня та зовнішня політика Богдана Хмельницького. Переяславська Рада 1654 р. Загальна характеристика епохи «Руїни». Іван Мазепа, його зовнішня і внутрішня політика. Основні етапи ліквідації Гетьманщини російським самодержавством упродовж XVIII ст. Освіта та книгодрукування. Діяльність Києво-Могилянської академії (1632 р.). Літературні твори. Козацькі літописи, полемічна література тощо. Особливості української архітектури у XVIII ст.</p>	4	1
4	<p>Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII ст. – XIX ст.). Генеза та періодизація національно-культурного відродження.</p> <p>Періодизація національного відродження XIX ст. Західноукраїнські землі під владою Австрійської імперії. Реформи «освіченого абсолютизму». Національно-культурний рух у Галичині. Руська Трійця. «Весна народів» 1848–1849 рр. та її вплив на національне відродження у західноукраїнських землях. Діяльність Головної Руської Ради. Суспільно-політичні течії на західноукраїнських землях у др. пол. XIX ст.: москвофіли, народовці. Перші осередки національного відродження: Харківський та Київський університети. Кирило-Мефодіївське товариство та формування української національної ідеї. Ліберальні реформи Олександра II та контрреформи Олександра III. Громадівський рух др. пол. XIX ст. Євреї та поляки в етнонаціональній мозаїці українських земель (XIX ст).</p>	4	1
5	<p>Україна на початку XX ст. Події національно-демократичної революції 1917 – 1920 рр. та їх вплив на цивілізаційно-культурні процеси України.</p> <p>Трагедія України в роки Першої світової війни. Українські Січові Стрільці. Революційні події в Росії (лютий-жовтень 1917 р.) та їх вплив на політичну ситуацію в Україні. Діяльність Центральної Ради. Берестейський договір («хлібний мир») з Німеччиною та його наслідки для України. Українська Держава гетьмана Скоропадського. Створення та діяльність ЗУНР. Україно-польська війна 1918 – 1919 рр. Директорія УНР. «Ренесанс української культури» періоду Гетьманату. Українська політична еміграція після поразки національної революції 1917 – 1921 рр. Етнічна карта українських земель початку XX ст. Причини поразки, історичне значення Української національно-демократичної революції.</p>	4	1
6	<p>Розвиток України в умовах утвердження тоталітарного режиму (1920 – 1939 рр.). Радянська «цивілізація». Друга хвиля десвропеїзації: ідеологізація культурної сфери, трагедія української культури 30-их рр. XX ст.</p> <p>Воєнний комунізм та нова економічна політика: порівняльна характеристика. Утворення Радянського Союзу. Остаточна</p>	4	1

	втрата Україною незалежності. Цивілізаційна сутність СРСР. Радянська політика індустріалізації та колективізації в Україні. Голодомор 1932–1933 рр. як акт геноциду проти українського народу. Становище західноукраїнських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини: порівняльний аналіз. Політика «українізації»: основна мета, досягнення, наслідки. «Культурна революція». Тоталітарні репресії комуністичного режиму проти українців у 30-х рр. XX ст. Епоха «розстріляного відродження».		
7	Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Становище в Україні у повоєнний період (1946 – 1953 рр.). Розвиток культури України під час війни та в повоєнний час. Українське питання в політиці європейських країн напередодні війни. Доля Карпатської України. Пакт Молотова-Ріббентропа та поділ тоталітарними державами сфер впливу в Європі. Встановлення більшовицького режиму на західноукраїнських землях. Німецько-радянська війна і встановлення нацистського окупаційного режиму. Розгортання Руху Опору в Україні: ОУН-УПА, радянські партизани. Завершення війни. Адміністративно-територіальні зміни на українських землях після її завершення. Особливості повоєнної відбудови в УРСР. «Лисенківщина» і «ждановщина» в Україні. Політика радянської влади супроти церкви. Ліквідація УГКЦ. Політичне протистояння українців та поляків у 40-х рр. XX ст. Операції «Вісла» та «Захід».	4	1
8	Соціально-економічний та культурний розвиток України в умовах “відлиги” та в період загострення кризи радянської системи (1954 – 1985 рр.). Відродження незалежності України. Відродження європейського цивілізаційного вибору України. Особливості політичного та цивілізаційно-культурного розвитку України сьогодні. Суспільно-політичне життя в УРСР після смерті Сталіна. Хрущовська відлига та її наслідки для України. Репресії проти населення Західної України. Період застою (брежнєвщини): загальні риси. Курс на «перебудову» М. Горбачова, його основні поняття (демократія, гласність). Розпад СРСР. Проголошення незалежності України та її утвердження. Основні тенденції розвитку України у 1990-х – 2000-х рр. Успіхи та проблеми України сьогодні. Сучасний цивілізаційний вибір – євроінтеграція України. Рух шістдесятників. Дисидентство. Основні тенденції розвитку сучасної української культури. Українська діаспора та її культурне життя сьогодні.	4	1
Усього годин		32	8

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Київська Русь – середньовічна держава європейської цивілізації. Втрата політичної єдності Київської Русі. Державний розвиток Галицько-Волинського князівства. Культура Київської та Галицько-Волинської Русі як ознаки приналежності до європейської цивілізації. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України. Походження назви “Русь”. Концепції походження	3	4

	держави Київська Русь та їх оцінка в сучасній історіографії. Етнічні процеси в Київській Русі. Початок формування української народності.		
2	Тема 2. Українські землі у складі іноземних держав (XIV – першій половині XVII ст.). Культурні традиції українського Відродження. Українське козацтво як цивілізаційний феномен. Політичне становище українських земель після Кревської унії 1385р. Українські землі у складі Молдавського князівства, Московської держави та Османської імперії. Політичне становище українських земель після Кревської унії 1385р. Українські землі у складі Молдавського князівства, Московської держави та Османської імперії. Основні напрямки зовнішньої політики. Історичне значення Запорізької Січі в боротьбі за державну незалежність.	3	4
3	Тема 3. Національно-визвольна революція сер. XVII ст. Доба “Руїни”. Остаточна ліквідація російським самодержавством української автономії. Перша хвиля деєвропеїзації. Суперечливий розвиток української культури в епоху Просвітництва. Формування державницької ідеї в ході військових дій під проводом Б.Хмельницького і початок створення нової Української держави. Дипломатичні та військові успіхи в 1650 р. Умови Білоцерківського договору 1651 р. Розгром польського війська під Батогом, бої під Монастирищем і Жванцем. Жванецька угода. Найхарактерніші ознаки Української козацької республіки, її суспільний та державний устрій. Андрусівське перемир’я 1667 р. та його наслідки для України. Вічний мир 1686 р. і остаточне завершення поділу України.	3	4
4	Тема 4. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII ст. – XIX ст.). Генеза та періодизація національно-культурного відродження. Антиукраїнська політика російського царизму. Циркуляр Валуєва 1863р. та Ємський указ 1876р. Українське питання в Державній Думі. Українська думська громада у I та II Державних Думах. Столипінська реформа та її проведення в Україні. Репресії проти українців в Російській та Австро-Угорській імперіях в роки Першої світової війни.	3	4
5	Тема 5. Україна на початку XX ст. Події національно-демократичної революції 1917 – 1920 рр. та їх вплив на цивілізаційно-культурні процеси України. Державотворчі процеси в ЗУНР. Відновлення радянської влади в Україні у 1919 р. Радянсько-польська війна.	3	4
6	Тема 6. Розвиток України в умовах утвердження тоталітарного режиму (1920 – 1939 рр.). Радянська «цивілізація». Друга хвиля деєвропеїзації: ідеологізація культурної сфери, трагедія української культури 30-их рр. XX ст. Національно-культурна політика державної партії в УРСР 30-х років. Боротьба з буржуазним націоналізмом. Розстріляне відродження. Карпатська Україна у вирі європейських подій.	3	4
7	Тема 7. Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Становище в Україні у повосенний період (1946 – 1953	3	4

	рр.). Розвиток культури України під час війни та в повоєнний час. Радянсько-німецький пакт про ненапад від 23 серпня 1939р. та його оцінка. Возз'єднання західноукраїнських земель з Радянською Україною. Возз'єднання Закарпатської України з УРСР. Катастрофічні поразки 1941 р. Оборона Києва, Одеси і Севастополя. Бої за Донбас. Взаємовідносини радянських партизанів з ОУН-УПА. Демографічні наслідки війни. Включення УРСР у світову політику як однієї з фундаторів і членів ООН. Участь української делегації в Паризькій мирній конференції 1947 року. Голод 1946-1947 рр.		
8	Тема 8. Соціально-економічний та культурний розвиток України в умовах “відлиги” та в період загострення кризи радянської системи (1954 – 1985 рр.). Відродження незалежності України. Відродження європейського цивілізаційного вибору України. Особливості політичного та цивілізаційно-культурного розвитку України сьогодні. Передача Кримської області до складу УРСР: мотиви і правова основа. Н.В.Щербицький як провідник русифікаторської політики центру. Політичні репресії 60-70-х років. Розгортання правозахисного і дисидентського руху. Чорнобильська катастрофа та її наслідки. Народження Народного руху України і перетворення його в опозиційну до КПРС силу. Угода про Співдружність незалежних держав. Затвердження державної символіки України.	3	4
9	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	48	74
Усього годин		72	106

4.Індивідуальне завдання

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення їх балів за поточний контроль, протягом семестру їм може додатково надаватися індивідуальне завдання (написання реферату чи есе) з таких тем:

- 1.Культурна спадщина Київської Русі та сучасні дискусії про її спадкоємців.
- 2.Скульптор Йоган Георг Пінзель – життя і творчість.
- 3.Галицька архітектурна школа. Сакральна архітектура Львова.
- 4.Львів – культурна столиця України?
- 5.Іполіт (Володимир) Терлецький - український церковний інтелектуал.
- 6.Берестейська церковна унія (1596 р.) і її оцінки в історичній літературі.
- 7.Запорожці на Кубані.
- 8.Per aspera ad astra. Життєвий шлях Йосифа Сліпого.
- 9.Симон Петлюра – борець за Незалежність України.
- 10.Бій під Малими Міньками. Трагедія Базару.
- 11.Український хоровий диригент Олександр Кошиць.
- 12.Холодний Яр – символ боротьби за Незалежність України.
- 13.Стаханівський рух: правда і вигадка.
- 14.Дивізія СС «Галичина» - приклад колабораціонізму?
- 15.Культура українського народу в контексті світової культури.
- 16.Проблеми цивілізаційно-культурної ідентифікації українців.

5. Методи навчання

Викладання предмету проводиться за допомогою наступних методів:

- викладання лекційного матеріалу;
- використання тестів, відеофільмів, слайдів;
- опрацювання нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота студентів.

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- семінарські заняття;
- самостійна поза аудиторна робота студентів.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж;

наочні – демонстрація, ілюстрація;

практичні – семінари-дискусії; метод мозкового штурму; метод «переваги та недоліки»; ділові ігри.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

6. Методи контролю

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу», а також наказу ректора Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького) за № 42 «Про введення в дію «Тимчасового положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу».

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять – усне та письмове опитування, тестовий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену. Форма проведення іспиту – письмово-усна (комбінована).

Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів.

7. Критерії оцінювання студентів стаціонарної та заочної форми навчання

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та «Тимчасового положення про організацію освітніх послуг у ЛНУВМ та БТ ім.С.З.Гжицького - 2015» від 30.06.2015 р.

Поточний контроль проводиться викладачем під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної навчальної роботи, діагностика рівня сформованості компетенцій з метою його підвищення.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотнього зв'язку між викладачем та студентами у процесі навчання, управління освітнім процесом.

Інформація, отримана в процесі поточного контролю, використовується як викладачем (для коригування методів і засобів навчання), так і студентами (для самоаналізу та самооцінки своєї освітньої діяльності).

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, контрольних робіт, тестування, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях тощо.

Всі види поточних контрольних заходів оцінюються за національною шкалою, входять в обчислення середнього арифметичного значення (САЗ).

7.1. Денна форма

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	екзамен
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова оцінка за 100 – бальною шкалою визначається на основі проведення поточного та підсумкового екзаменаційного контролю. Для розподілу балів за окремими видами оцінювання використовують таку формулу для студентів денної форми навчання:

$$50 (ПК) + 50 (E) = 100,$$

де: 50 (ПК) – 50 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент за семестр;

50 (E) – 50 максимальних балів, які може набрати студент за екзамен.

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою:

«5» – студент активно працює на семінарському занятті, дає повні правильні відповіді на запитання, приймає участь у дискусії, вирішує завдання;

«4» – студент повністю виконує завдання, демонструє знання теоретичних питань, але допускає неточності;

«3» – студент частково виконує завдання, наводить правильні факти, шляхи вирішення проблеми, але допускає помилки, частково відвідає на теоретичні запитання;

«2» – студент не виконує завдання, не відвідає на теоретичні запитання.

В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (CAЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$ПК = \frac{50 \times CAЗ}{5} = 10 * CAЗ.$$

Бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних балів: студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали); за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів); за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

7.2. Розподіл балів для студентів заочної форми навчання:

$$30 (ПК) + 70 (КР+ЕК) = 100,$$

де 30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та практично-екзаменаційної сесії.

Бал з поточного контролю може включати бали за відвідування, активність на заняттях тощо за рішенням кафедри.

70 (КР+ЕК) – бали за контрольну роботу (КР) та екзамен (ЕК), які максимально можуть становити 70.

При цьому виконання контрольної роботи (КР) у міжсесійний період оцінюється у 20 балів, складання екзамену – у 50 балів.

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Войтович Н., Пожоджук Д. Історія України і цивілізаційний процес : методичні вказівки до семінарських занять та виконання самостійної роботи. Львів, 2021. 30 с.

9. Рекомендована література

Базова

Аркуша О. Г., Кондратюк К. К., Мудрий М. М., Сухий О. М. Час народів. Історія України XIX століття : навчальний посібник. Львів, 2016. 408 с.

Бойко О.Д. Історія України : Посіб. для студ. вузів. Київ : Академвидав, 2018. 720 с.

- Бойко О. Новітня історія України 2014-2019 рр. Київ : Академія, 2020. 160 с.
- Борисенко В. Й. Курс української історії з найдавніших часів до ХХ століття : навчальний посібник, 1996. 616 с.
- Борисова О., Климов А. Історія української державності. Київ, 2018. 464 с.
- Вівчарик М.М., Панченко П.П., Жмихова В.І. Українська нація: шляхи до самовизначення. Київ, 2001. 287 с.
- Відносини Польщі з Литвою, Білоруссю та Україною 450 років після Люблінської унії / за ред. Т. Стемпневського, Б. Сурмач. Київ : Ніка-Центр, 2020. 168 с.
- Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації ХІХ-ХХ століття. Київ : Генеза, 2000. 360 с.
- Громенко С. 250 років фальші: російські міфи історії Криму. Київ : Фоліо, 2019. 255 с.
- Грушевський М. Ілюстрована історія України. Реприн. вид. Львів, 1990. 524 с.
- Дорошенко Д. І. Нарис історії України. Львів, 1991. 573 с.
- Дуцик Д. Збройний конфлікт в термінах : путівник для України. Київ, 2019. 235 с.
- Василенко С. Д. Європейський вибір України : монографія. Одеса, 2003. 212 с.
- Глотов Б. Б. Культурно-цивілізаційна ідентифікація українського народу : монографія. Дніпропетровськ, 2002. 218 с.
- Горелов М.Є., Моця О.П., Рафальський О.О. Цивілізаційна історія України : нариси. Київ, 2006. 632 с.
- Литвин В. Україна : Європа чи Євразія? Київ, 2004. 512 с.
- Кормич Л. І., Багацький В. В. Історія України від найдавніших часів до ХХІ століття : навчальний посібник. Харків, 2001. 480 с.
- Мицик В. Ф. За законом світового ладу: трипільська цивілізація і світогляд українського народу : наукове видання. Київ, 2007. 328 с.
- Ткаченко В. М., Реєнт О. П. Україна на межі цивілізацій (історико-політологічні розвідки) : монографія. Київ, 1995. 160 с.
- Історія України : підручник / В.А. Качкан та ін. ; за ред. В.А. Качкана. Київ, 2018. 360 с.
- Плохій С. Брама Європи. Історія України від скифських воєн до незалежності. Харків: Клуб сімейного дозвілля. 2018. 496 с.
- Полонська-Василенко Н. Історія України. Київ, 1993. 717 с.
- Попович М. В. Нарис історії культури України. Київ, 1998. 728 с.
- Субтельний О. Україна. Історія. Київ : Либідь, 1991. 512 с.
- Хоткевич Г. Історія України (до кінця ХVІ століття). Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 229 с.
- Шевчук В. Козацька держава як ідея в системі суспільно-політичного мислення ХVІ – ХVІІІ століть. У 2-х томах. Київ: «КЛІО», 2019. Кн. 1-2. 315 с.

Допоміжна

- Войтович Н., Бричка Б. Бідність в Україні: історико-економічний аналіз. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія : історичні науки.* 2022. Том 33 (72) № 1. С. 14-20.
- Войтович Н., Глушко М. Мотиви одруження українців галицького села в першій половині ХХ ст. (на архівних матеріалах Львівської Греко-католицької Митрополичої консисторії). *Skhidnoievropeiskiy istorychnyi visnyk [East European Historical Bulletin].* 2022. 23. Р. 40–50.
- Войтович Н. Розлучення у сім'ях українців Галичини у 20-30-их рр. ХХ століття (за матеріалами судових справ Львівської Греко-католицької митрополичої консисторії). [Український історичний журнал \[Ukrainian Historical Journal\].](#) 2022. Ч. 6. С. 98-107.

Гай-Нижник П. Нотатка про майбутнє погруддя Болбочану і визволення ним Криму. *Історична правда.* URL: <https://www.istpravda.com.ua/columns/2020/09/17/158133/> (дата звернення: 20.09.2020).

- Історія України : документи і матеріали / Укладання В. Короля. Київ, 2002. 448 с.
- Історія України : навчальний посібник / за ред. В. А. Смолія. Київ, 1997. 424 с.
- Історія України / за ред. Б. Д. Лановика. Київ, 2000. 574 с.
- Крипякевич І. Історія України. Львів, 1993. 519 с.

Лановик Б. Д., Лазарович М. В. Історія України : навчальний посібник. Київ, 2001. 698 с.
Остафійчук В. Ф. Історія України. Сучасне бачення : навчальний посібник. Київ, 2002. 348 с.
Ричка В. «Веселие Руси...»: Пияцтво як суспільний феномен Давньоруської держави. *Український історичний журнал*. 2020. № 2. С. 46.
Руккас А. Армія УНР: рік 1920. *Історична правда*. URL: <https://www.istpravda.com.ua/articles/2020/09/2/158059/> (дата звернення: 20.08.2020).
Рябенко С. Політичні нащадки пакту Молотова-Ріббентропа. *Історична правда*. URL: <https://www.istpravda.com.ua/articles/2020/06/15/157663/> (дата звернення: 20.06.2020).
Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків : в 3 т. Київ, 1990-1991. Т.1. 592 с. ; Т.2. 560 с. ; Т.3. 530 с.
Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богуцький, В. П. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новоханько. Київ, 2007. 680 с.
Шевченко І. Україна між Сходом і Заходом. Нариси з історії культури допочатку XVIII століття. Львів, 2001. 250 с.

Інформаційні ресурси

Офіційний сайт Українського інституту національної пам'яті. URL: <https://uinp.gov.ua/>
Офіційний сайт України модерної: міжнародного інтелектуального часопису. URL: <https://uamoderna.com/index.php>
Офіційний сайт електронної бібліотеки «Історична спадщина України». URL: <https://nibu.kyiv.ua/greenstone/cgi-bin/library.cgi>
Офіційний сайт «Історичної Правди» - онлайн-видавання суспільно-історичного, науково-популярного видання. URL: <http://www.istpravda.com.ua/>.